

“Met duurzame samenwerking bereik je meer dan alleen”

Op het gebied van duurzaamheid is de gemeente Harderwijk al jaren bezig om stappen vooruit te zetten, legt Bram Oudejans, Beleidsmedewerker Duurzaamheid- en energie, uit. “Denk aan het recyclen van afval, energiebesparing, duurzaam opwek van energie en het streven naar biodiversiteit en meer groen in de openbare ruimte. Ook is er een duurzaamheidsvisie opgesteld met heldere kaders en een duidelijke, doelgerichte strategie.”

Biodiversiteit, energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit vormen de pijlers, gebaseerd op de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN. “Onze duurzaamheidsvisie is in samenwerking met onze inwoners en het bedrijfsleven tot stand gekomen. Als we deze doelen willen halen, hebben we elkaar ook in de uitvoering die samenwerking keihard nodig. In deze editie willen we onze waardering laten blijken, laten zien wat er gebeurt als we ideeën gezamenlijk uitwerken en uitnodigen tot het opzetten van nieuwe duurzame initiatieven. Door samenwerking bereik je meer dan alleen.”

Biodiversiteit en klimaatadaptatie

Gemeente Harderwijk steunt Stichting Steenbreek, een landelijke organisatie die biodiversiteit van openbaar groen en particuliere tuinen bevordert. Enthousiast inwoner Ingrid Klooster heeft in haar wijk Zeebuurt al diverse projecten gelanceerd om steen te vervangen voor mooie bloemen en planten, waarvoor zij zelfs genomineerd is voor de landelijke Steenbreek prijs. Haar man Eugene zit in een ander bewonersinitiatief GAZ (Groep Aardgasvrije Zeebuurt. Zij onderzoeken of het mogelijk is om de wijk Zeebuurt van het aardgas af te krijgen.

Samen willen zij de wijk verduurzamen; Ingrid, enthousiast Mandalatuin tuinierster, als aanjager voor het groen en Eugene als lid van het GAZ-team. Samen met Marjan Deurloo gaf Ingrid een proef workshops voortuin ontwerp voor de gemeente Harderwijk. “Samen met de burens hebben we in onze straat grote stukken openbaar groen geadopteerd, waarbij we het verloederde gemeente groen vervingen door prachtige bloemenborders, die het hele jaar bloeien en die we met elkaar onderhouden” vertelt Ingrid Klooster.

Vorig jaar organiseerde zij een “Tegels eruit, planten erin” actie waarbij Eugène met 3 sterke jongens ruim 9.000 kilo aan

Ingrid en Eugene Klooster

tuintegels uit de wijk ophaalden. Een groot succes, welke dit najaar een vervolg krijgt. Op zaterdag 2 oktober staat er weer midden in de Zeebuurt een lege container waar Zeebuurt bewoners zélf hun tuintegels in kunnen gooien. Ook staat er gratis 6 kuub compost.

De gemeente Harderwijk heeft een ondersteunende rol. "We betalen de plaatsing van de containers, het afvoeren van de stenen en stellen de compost beschikbaar," laat Bram Oudejans weten. "Het is belangrijk dat de gemeente deze initiatieven omarmt, want zo kunnen wij verder vol enthousiasme," aldus Ingrid.

Energietransitie Zeebuurt

Haar man Eugène Klooster heeft zijn eigen duurzame plannen. Hij maakt deel uit van GAZ (Groep Aardgasvrije Zeebuurt). "Dit initiatief is ontstaan in 2018 na de eerste bijeenkomst 'Harderwijk van het gas af'. Doel van GAZ is de mensen uit de Zeebuurt te ondersteunen bij de energietransitie. "We hebben een buurtbijeenkomst gehad waar wel 150 inwoners op afkwamen, een zeer goede opkomst dus. Op vier zaterdagen nu in september en oktober komen we met de actie 'Isoleren'. Via een huis aan huis folder nodigen we buurtbewoners uit naar de vrolijke Pipo wagen te komen op één van de vier locaties verspreid door de wijk, waar we advies over isolatie geven. Twee mensen in het GAZ-team, waaronder ik, zijn via Veluwe Duurzaam opgeleid tot energiecoach. We denken met mensen mee in de keuzes voor energiebesparende maatregelen. Daarbij lopen we ook met hen door het huis en bieden een persoonlijk advies op maat. Zowel huiseigenaren, huurders als woningcoöperaties mogen gebruikmaken van die kennis."

Heeft u zelf een leuk duurzaam initiatief in gedachten? Bezoek dan www.veluweduurzaam.nl.

Energietransitie: Endura Harderwijk

Energiecoöperatie Endura Harderwijk heeft samen met de gemeente Harderwijk een uniek project opgezet: Zonnepark Harderwijk. Op het overloopterrein aan de Vuurtorenweg wordt een parkeerterrein overkapt met een carport met daar meer dan 5000

zonnepanelen. Directeur Wim Sederel: "Het is zeer innovatief voor Nederland en we hebben er allemaal baat bij!"

Wie de polder inrijdt, ziet rechts van de N302 een enorme lege vlakte. Het overloopterrein P8 wordt vooral gebruikt in het drukke vakantie seizoen, onder andere door bezoekers aan het Dolfinarium, zo'n twee maanden per jaar. In plaats van een asfaltvlakte die tien maanden per jaar bijna niet wordt gebruikt, bedacht Endura de bouw van een zonnepark boven deze parkeerplaatsen. "De te bouwen carport maakt het mogelijk om er én te parkeren én energie op te wekken. Wij willen hiermee 12 maanden per jaar energie opwekken. Half september begint de bouw; dan gaan de palen de grond in en daarna komt de staalconstructie er bovenop. We rekenen erop dat dit project voor het eind van het jaar draait." Bram Oudejans: "Een zonnepark waarbij een energiecoöperatie en een gemeente gezamenlijk ontwikkelen, dat is uniek in Nederland. Dat is iets waar we trots op mogen zijn!"

Ook inwoners en lokale bedrijven kunnen participeren. Dit past heel goed bij de doelstellingen van Endura. "Er is veel interesse voor dit project, omdat steeds meer inwoners en organisaties het verduurzamen van het energieverbruik als een belangrijk doel zien. En het mooie is, als je dit lokaal kunt doen en ook nog

een leuke rente mag ontvangen, is dat driedubbele winst. Binnen een half jaar hadden we al genoeg inschrijvingen. Als het zonnepark winst maakt, profiteren niet alleen de participerende inwoners en bedrijven. Ook kan de gemeente haar deel investeren in het Duurzaamheidsfonds en Endura zet haar deel in voor de opstart van nieuwe projecten. Zo verduurzamen we samen Harderwijk."

Over Energiecoöperatie Endura Harderwijk

Endura is een Energiecoöperatie voor de inwoners van Harderwijk en Hierden. "Het is een burgerinitiatief om in Harderwijk samen te werken aan de energietransitie. We werken eraan om het energiegebruik in Harderwijk verduurzamen en verminderen. Endura levert en produceert energie uit hernieuwbare bronnen (zoals zon en wind), om kosten te besparen en CO2 uitstoot te reduceren. Voor onze toekomstige generaties willen wij bewust met onze energie omgaan. Energie wat duurzaam, schoon en lokaal opgewekt is voor een leefbare omgeving. En dat doen we het liefst gezamenlijk, om met meer daadkracht mooie resultaten te bereiken."

Wil je meer weten over de coöperatie, Harderwijk Energie en de gerealiseerde en aankomende projecten, kijk dan eens op www.endura-harderwijk.nl.